

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară 6: *Educație și competențe*
Prioritatea de investiții 10.i: *Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare*
Obiectivul specific 6.4: *Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se întorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională*
Obiectivul specific 6.6: *Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli inclusive*
Titlu proiect: *“Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (II)”*
Cod SMIS 2014+: 135712

ISTORIE

Modulul M 2 *A acțiune și decizie umană în istorie*

45 ORE/30 ORE +15 ORE CDS

Număr ore/săptămână: 2 ore/săptămână/M2

Manual: Stan Stoica, Editura: CD Press, 2019/Maria Ochescu, editura Art Klett, 2019

Program „A doua șansă” pentru învățământ secundar inferior

versiune finală

A.3.1 Organizarea, monitorizarea și evaluarea programului „A doua șansă” și a stagiilor de pregătire practică de 720 de ore

Nume și Prenume MATEI CLAUDIA

Expert curriculum ISTORIE

Semnătura expertului

AUGUST 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE- RĂZBOAIE MONDIALE ÎN SEC XX

7ORE/5TC/2CDS

TEMA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL - 2 ORE TC

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL 1914-1918

Clasa a VII – a <https://materialedeistorie.com> Istorie

Marile alianțe politico-militare din lume

- la începutul secolului al XX-lea, în Europa, s-au manifestat crize politice și militare; -
- în 1908, Austro-Ungaria a anexat Bosnia și Herțegovina, iar în Peninsula Balcanică, bulgarii (1908) și albanezii (1912) s-au eliberat de sub stăpânirea otomană; -
- în 1912 și 1913 au avut loc două războaie balcanice; -
- noile puteri ale lumii s-au afirmat de la începutul secolului: S.U.A. și Japonia; economic, lumea începea să fie dominată de S.U.A., Marea Britanie, Germania. Franța și Japonia erau alte mari puteri economice ale lumii;
- - Germania și Italia au intrat în competiția pentru teritorii coloniale; aceasta a dus la crize și tensiuni între marile puteri (precum crizele marocane din 1905 și 1911, determinate de rivalitatea dintre Franța și Germania); -
- pentru atingerea scopurilor proprii, marile puteri s-au aliat unele împotriva altora, formându-se două alianțe:
 1. **Tripla Alianță sau Puterile Centrale** formată din Germania, Austro-Ungaria și Italia - 1882;
 - inițial, s-a încheiat o alianță defensivă între Germania și Austro-Ungaria (1879);
 - în 1882, Italia, la inițiativa lui Otto von Bismarck, a aderat la alianță, statul italian considerând Franța un rival asupra coloniilor din nordul Africii;
 - în 1883, România încheie o înțelegere defensivă cu Tripla Alianță, tratatul având un caracter secret.
 2. **Tripla Înțelegere sau Antanta**, formată din Marea Britanie, Franța și Rusia
 - 1907. - împăratul german, Wilhelm al II-lea, și-a manifestat pretențiile Germaniei la supremația mondială;
 - acest fapt a produs îngrijorare, astfel că Marea Britania și Franța au încheiat în 1904, o înțelegere, numită Antanta Cordială.
 - în 1907, Rusia se alătură celor două state, având în vedere rivalitatea cu Austro-Ungaria din Peninsula Balcanică

Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor.

Fronturile de luptă

Cauze:

- lupta pentru reîmpărțirea lumii;
- concurența economică;
- imperialismul;
- naționalismul;
- schimbări în ierarhia marilor puteri;
- dorința de dominație economică și politică a marilor puteri a stimulat cursa înarmărilor.

Alianțe:

• **Antanta: Marea Britanie, Franța, Rusia + Japonia, Italia (1915), România (1916), S.U.A. (1917), etc.** • **Puterile Centrale: Germania, Austro-Ungaria + Imperiul Otoman, Bulgaria,** în total, în cei patru ani de război, au participat **28 de state**, cu aproximativ 70 milioane de soldați.

Fronturile:

- 2 principale: de Vest (Franța) și de Est (Rusia);
- 3 secundare: din Balcani, din Caucaz și din nordul Italiei.

Pretextul:

• asasinarea moștenitorului Austro-Ungariei, arhiducele Franz Ferdinand, la 28 iunie 1914, de către studentul bosniac Gravrilo Princip.

Desfășurarea războiului:

A.1914: • la 28 iulie 1914, Austro-Ungaria declară război Serbiei; • Frontul de vest: Germanii sunt opriți la Marna; • Frontul de est: Bătălia de la Tannenberg (august) și de la Lacurile Mazuriene (septembrie).

B.1915: • frontul de vest: ofensive franco-engleze în Champagne și Artois; • frontul de est: ofensiva germană în Galiția, Ucraina și Belarus; • frontul italian: lupte grele la Isonzo.

C.1916: • frontul de Vest: Bătălia de la Verdun și contraofensiva de pe Somme; • frontul de est: ofensiva română în Transilvania; respingerea acesteia și ocuparea Bucureștilor de către inamic. 1916 a fost probabil cel mai sângeros dintre cei aproape cinci ani de război, de aceea a mai fost numit și „*anul măcelului*„. Una dintre cele mai cumplite lupte desfășurate a fost cea de la Somme. Bilanțul bătăliei de la **Somme** este șocant. Britanicii au înregistrat 419.654 de morți și răniți, francezii 194.451, germanii 650.000 .

D.1917-1918 ultimii doi ani de război au fost marcați de crize profunde (dezertări, revolte, greve);
- în noiembrie 1917, comuniștii au preluat puterea în Rusia, au scos țara din război și au încheiat pace separate cu Puterile Centrale (martie 1918);
- în Germania, revoltele de stradă au dus la căderea guvernului și la abdicarea împăratului; - noul guvern a cerut **încheierea armistițiului, semnat la 11 noiembrie 1918**; prin acesta, **Antanta devenea tabăra câștigătoare iar Germania era marea pierdantă**;
- puterile învingătoare au organizat **Conferința de Pace de la Paris (1919-1920)**, unde deciziile au fost luate de marile state învingătoare, poziția țărilor mici fiind prea puțin luată în considerare; - hotărârile care au fost adoptate și înscrise în tratatele de pace încheiate cu țările învinse s-au bazat pe programul președintelui american **Woodrow Wilson („Cele 14 puncte”)**; - la Conferința de Pace, s-a

hotărât și crearea **Ligii (Societății) Națiunilor** ca organism internațional menit să apere securitatea și granițele trasate după război;

- s-au semnat tratatele de pace cu țările învinse: cu Germania, Austria și Bulgaria în 1919 iar un an mai târziu cu Ungaria și cu Turcia;

- țările învinse erau obligate să plătească celor învingătoare reparații de război (despăgubiri);

- au fost trasate **noile granițe în Europa**:

- imperiile multinaționale dispăreau de pe hartă;
- popoarele au utilizat dreptul la autodeterminare formând state naționale proprii;
- Austria și Ungaria deveneau state separate;
- se formau Cehoslovacia și Regatul Sârbo-croato-sloven;
- Polonia reapărea pe hartă;
- România și-a desăvârșit unitatea națională, prin unirea cu Basarabia, Bucovina, Transilvania.